

MLADOST.

UREDNIK: F. TERSEGLAV.
IZHAJA: 1. IN 3. SOBOTO
VSAKEGA MESECA

Celoletna naročnina znaša K 2.— Posamezne številke po 10 vin
Uredništvo: Franc Terseglav, Ljubljana (Katol. tiskarna). Upravništvo: Ivan Podlesnik, Ljubljana (Katol. tiskarna).

Št. 19.

V Ljubljani, dne 19. decembra 1908.

Letnik I.

Mladost.

Kmalu bo leto, odkar je začel izhajati naš list. Mladost smo ga nazvali in naša najsrčnejša želja je, da ne bi nikoli delal sramote svojemu imenu, imenu, ki je poleg besede mati gotovo najlepša in najpomembnejša, kar jih je zamislil um in vtelesila človeška govornica! Mladost!

Mladost je silna in odločna. Prav tako je naš list brez ozira na levo in desno zastopal vzore in težnje krščanskega svetovnega naziranja, jih skušal zanesti globoko med slovensko ljudstvo, prepojit z njimi zlasti slovensko mladino. Naslanjal se je pri tem na našo telovadsko organizacijo in zdaj sta list in organizacija nerazdružljiva med seboj zvezana. Koder bo prodirala ideja združenja mladine v telovadnih odsekih, se ne bo moglo prezreti »Mladosti« in kamor bo prisijala »Mladost«, ji bo kmalu sledila mladeniška organizacija.

»Mladost« si pridobiva prav tako gorečih prijateljev kakor strastnih nasprotnikov, ki v njej spoznajo svojega najnevarnejšega nasprotnika. Tako tudi naš list. Skromno smo začeli, danes pa lahko beležimo, da nas je prvi varuh krščanske misli v naši deželi imenoval biser katoliške organizacije, naše mladeniče pa pionirje krščanske prosvete. Ponosni smo na to, pa ne v tem zmislu, da bi nas ta ponos zavedel v brezdelnost, marveč nas bo vzpodbudil k še vztrajnejšemu delu in višjemu vzletu! Upravičeno lahko o sebi trdimo, da smo pravi sokoli, ki sovrážimo nizka tla in smo doma le v višavah, ki jih ogreva solnce nebotičnih vzorov.

Nasprotniki so nas izprva hoteli prezirati. Ni šlo: danes morajo z nami računati tako kakor z nobenim drugim. Pravkar beremo v »Omladini« članek resnega moža, ki se z nami

bavi. Prisiljen je, da priznava, da smo z mladeniško idejo globoko prodrli med ljudstvo, priznava pa tudi, da smo se pri tem posluževali »vsega sijaja modernih in naprednih sredstev«. Pristavlja sicer, da nam je to bilo mogoče le potom pritiska in različnih ozirov«, toda v tem se dobri mož moti, ker ga begajo predsodki. Žal mi je, da ga nisem povabil 6. t. m. v Št. Vid k sestanku mladeničev ljubljanske okolice. Tu bi bil spoznal, da ravno v tem tiči skrivnost naših uspehov, da mladini ničesar ne usiljujemo, marveč zidamo le na to, kar ima mladina plemenitega že sama na sebi. Zato mladina nas smatra za svoje, svobodomiselce pa za odpadnike, potujčence in škodljivce in jih tudi bo, dokler bodo pri svojem izobraževanem delu polagali bistveno važnost na to, da v ljudstvu izpodmaknejo temelj krščanskemu verskemu in socialnemu naziranju. Da je temu tako, dokazuje zgodovina slovenskega ljudstva v zadnjih treh desetletjih menda dovolj jasno.

Omenili smo šentviški sestanek. Brez pretiravanja ga smatramo za višek, kj smo ga dozdaj v naši organizaciji dosegli. Fantje so sami dali za sestanek iniciativo, čuli smo govornike iz njihove lastne srede in se čudili zavednosti mladeničev, ki so prišli naravnost od pluga k prireditvi. Oni nam dajejo nasvetov, sami si postavljajo cilje za bodočnost. Ne — bodite nasprotniki še tako uverjeni o tem, da imate prav, še tako pošteni in prepričani o resničnosti svoje zmote, ob takih mladeničih se bodo vaša stremjenja razbila kakor se razpršijo curki vodopadovi ob kremeniti skali!

Kaj vidimo na Notranjskem? Dežela, še nedolgo temu tako zelo ločena od veletoka krščanskodemokratske struje, je zdaj skoroda najzavednejša. Tam v Logatcu vidimo zbrane mladeniče okoli voditelja, ki zasluži, da ga vsaj v tej obliki izrečno omenimo v našem listu. Iz

Logatca se je razlila žarka svetloba slovenske mladeniške ideje po Notranjski in se utrdila v središčih, odkoder ni mogoče, da ne bi se še dalje razširila in pognala še globljih korenin.

Mladost veruje vase. Tudi mi smo začeli s samozavestjo, ki se je morda temu ali onemu zdela premalo utemeljena v resničnih razmerah, toda pokazalo se je, da smo imeli prav. Res je, nismo skrivali svojih uspehov, pa tudi nismo imeli vzroka. Najmanjši naš uspeh je bodril brate, je bil kakor olje, prilito na ogenj, ki je vzplamtel po celi domovini in ogrel vsa dobra srca. Ko bodo v božičnih praznikih Slovenci proslavljali prihod Odršenikov na zemljo, ga bo slovenska krščanska mladina gotovo s prav posebnimi spomini. »Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!« Dobre volje smo bili, poguma nikdar nismo izgubili, zato bomo lahko v prav posebni meri deležni miru, ki ga krščanstvo nujno vsakemu vernemu srcu.

Miru pa ne bo brez boja. Zato je prav ob Božiču najprimernejši čas, da ponavljamo tisti sklep, ki je duša in oživljajoča moč vsemu našemu prizadevanju. **P o g i n b r e z v e r s t v u!** Luč od Vzroda se imenuje tisti, ki je kralj vsemu svetu in svetovju od veka in ki ga bo vladal za vse čase. Zato pa ne sme biti teme nikjer po Nj e m u tako zelo posvečeni slovenski zemlji. Tisti boj luči zoper temoto, ki so ga bili že plemeniti pogani v pradavnosti in ki je življenjska naloga spoznavavcev Kristusovih, naj bo v prvi vrsti življenjska naloga slovenske mladine. Kakor bajna pošast so nasprotniki, ki ji zrastejo vedno nove glave, ko posekaš prve. Liberalizem, socialna demokracija, svobodomiselstvo, drugo se vrsti za drugim kakor nedogledna veriga. Zato moramo biti v e d n o na mestu. Naj bi rastle nasprotniki z našimi silami, naše sile z nasprotniki! V tej tekmi bo k o n č n a zmaga tistih borcev, ki se jim nikoli ne omrači duh, ne odjenja volja, ne otemnj vid.

S temi idejami stopamo v leto devetnajststodeveto. V vekotrajnih in neizpremenljivih načelih krščanstva koreninimo, ne preziramo pa zdravega napredka in modernosti, kajti vemo, da so vsi časi in veki Gospodovi in da resnica ni last ene same dobe. Kjerkoli bomo našli zdravo in resnično jedro, ga bomo uporabili zase, kajti vse je last tistih, ki so otroci božji. Prav ta smisel za kulturni napredek človeštva, za njega neprestano se množee pridobitve na umskem in tehniškem polju je vzrok, da danes mali komaj enmilijonski slovenski narod, kar se tiče krščanskodemokratske organizacije, stoji neprimerno višje kakor francoski in italijanski, ki imata za seboj toliko vekov prosvetne zgodovine. V tej naši organizaciji pa zavzema mladeniška eno najvažnejših mest, zato ji kličemo z božanskim pesnikom:

Ne boj se, ker premagala boš vse težkoče!

(Dante: Inferno.)

Uredništvo.

Bratski odseki!

Sklepi II. občnega zbora Z. T. O. so rodili obilni sad. Skoro vsak teden nam prinese nov odsek in bratov je čezdalje večje število. Od predlogov občnega zbora je mnogo že rešenih. Za agitacijo za »Mladost« je že vse preskrbljeno, kakor razvidite iz druge objave Z. T. O. v tej številki in se Vam bodo potom okrožnic še ta teden dala natančnejša navodila.

Kar se tiče vsakomesečnih predsedniških sestankov, se je 6. t. m. vršil sestanek v Št. Vidu. Udeležili so se ga pa vsi člani iz Št. Vida, Preske in Šmartna, blizu 200 mladeničev. Čisto v smislu tozadavnega sklepa Z. T. O. se nam je poslalo o tem sestanku, na katerem so zastopniki posameznih odsekov poročali o svojem delu in se medseboj s stvarnimi in tudi po obliki lepimi govori navduševali, poročilo, ki ga priobčimo prihodnjič. Za zdaj povemo, da se slični sestanki pripravljajo v Komendi, Logatcu in na Jesenicah za odseke dotičnih okrajev. Pozivljamo tudi ostale odseke, da zberejo vse fante svojega okrožja in do 19. marca leta 1909 delajo na ta način. — Dne 19. marca, na praznik sv. Jožefa, pa se vrši seja odbora Z. T. O., in sicer v Bohinjski Bistrici, to pa iz važnih organizacijskih vzrokov.

Kakor posnemamo iz poročila tržiškega odseka, ondi nastopajo že fantje sami kot predavatelji in je 8. t. m. član odseka obširno predaval o socialni demokraciji in svobodomiselstvu. Z. T. O. s tem javno pohvali vrliga brata — imena nam niso sporočili — in ga stavlja vsem za posnemanja vredni zgled. Ravnotako brata St. Ermana, ki je v Št. Vidu v lepem govoru mladeniče vnel za telovadsko idejo in »Mladost«.

Kako vzorno so odseki izpolnili priporočilo Z. T. O. glede na način proslave Marijinega in papeževega jubileja, je razvidno iz današnje »Mladosti«.

Glede na poslovne knjige omenjamo, da prinese »Društveni koledarček«, ki kmalu izide, vse poslovnike in vzorce, karkoli jih rabijo telovadski odseki.

Ostali sklepi se kmalu definitivno rešijo.

Bratje telovadci in prijatelji mladinske misli! Predsedstvo Z. T. O. tem potom izraža željo, da bi novo leto, ki kmalu napoči, pomenjalo novo delo, na še širši podlagi in s še večjim uspehom kot je bilo preteklo. Vedno naprej za Boga in ljudstvo!

Predsedstvo Z. T. O.

Mlada nedelja 3. januarja 1909.

Predsedstvo Z. T. O. razpošlje te dni na vse telovadne odseke posameznim odsekom primerno število nabiralnih pol za naročnike »Mladosti«. Polam bo pridejana okrožnica, v kateri bo natančno navodilo za porabo pol.

Naj mladeniči-telovadci pridno posežejo po teh polah.

Dan 3. januarja 1909 vsi na agitacijo za »Mladost«.

Predsedstvo Z. T. O.

Upravništvo »Mladosti« razpisuje za nabiralce naročnikov »Mladosti« sledeče nagrade:

1. Kdor nabere dvajset naročnikov, dobi list celo leto brezplačno.

1. Tisti odsek, ki bo poslal največ naročnikov na nabiralnih polah, dobi lepo darilo.

1. številka II. letnika »Mladosti« izide 2. januarja. Položnice priložimo s prihodnjim letom.

Kdor še ni poravnal naročnine, naj to stori precej.

Upravništvo »Mladosti«.

Knezoškofo o naši organizaciji.

Predsedstvo Z. T. O. se je po naročilu letošnjega občnega zbora poklonilo na Marijini praznik dne 8. t. m. našemu presvitlemu knezoškofo dr. A. Bon. Jegliču. Predsednik dr. L. Pogačnik je nagovoril presvitlega ter v svojem govoru povdarjal, da je ta dan obhajala organizirana slovenska mladina dva najlepša jubileja, Marijini in sv. Očeta s tem, da so še mladeniči pri svojih odsekih udeležili korporativno sv. obhajila. Prosil je,

da naj presvetli sporoči neomajno udanost naše mladine sv. Očetu. Zelo vzradoščen nad to manifestacijo je presvitli v svojem odgovoru povdarjal, kako zelo ga veseli mladeniška organizacija, »ta biser med našimi organizacijami«, katere delovanje pazno zasleduje. »Kakor so bili »Sokoli« pionirji liberalizma in hočejo biti sedaj pionirji svobodne misli, tako naj bodo mladeniči telovadnih odsekov pionirji krščanskih načel in krščanskega življenja.« Tako je govoril naš prvi mladino ljub, presvetli knez in škof. Bratje, in tako naj tudi bode!

Za Gorenjce!

Bilo je po 20. septembru, ko so v kranjskem in radovljiškem okraju postali liberalci silovito ginjeni ter odprli na stečaj vrata svojega drugače zelo zakrknjenega srca in vanj vabili mladeniče naše organizacije. Dočim so preje venomer trdili, da klerikalci niso narodnjaki, temveč najostudnejši izdajavci slovenskih narodnih svetinj, so se takrat topili v bratoljubju kakor loj v ponvi. Vi kristjanski mladeniči, so rekli, ste kri od naše krvi, meso od našega mesa; čemu bi se ne združili in zlili vašo in našo telovadsko organizacijo skupaj, da bi ostrmel Nemeec in Italijan ob tolikem številu narodnih bojevnikov.

Tej z narodno navdušenostjo le slabo poslinjeni hinavščini, vredni tistega od lenobe smrdečega liberalstva, ki se pase v izvestnih krogih v Kranju in Radovljici, smo se mi že izpočetka smejali in smo jo iz dna duše ignorirali. Mi da bi sledili vabečim glasovom iz tistega tabora, koder se snuje in kuje najostudnejše orodje proti krščanski veri in cerkvi? Kaj, iz liberalnega Kranja naj bi prišel evangelij, združujoč nas in nasprotnike v bratskem objemu? Iz tistega središča, odkoder nekaj študentov vari in pari strup svobodomiselnosti »izobrazbe« za kmečko ljudstvo? Ali pa iz liberalne Radovljice, kjer cvete »napredna« omika v obliki najneumnejših psovka za naše poštene telovadce? Čudež bi se moral zgoditi, ako bi se naj izpreobrnilo klafavo svobodomiselstvo gorenjske jare gospode v dostojno, civilizirano vseslovenstvo. Krogi, v katerih so pridigali in še izkušajo pridigovati liberalno puhlobo Grmeki, Stupice in Krauti, naj ostanejo sami med seboj v svoji omejenosti.

Da se nismo zmotili, to so dokazale volitve dne 14. t. m., ko so gorenjski liberalci, zlasti v radovljiškem okraju, šli volit socialnega demokrata. Kje so tega dne prežalostne postave pustile svojo narodnost? V onih dneh so si kupili črne trakove in si izposodili žalne frake, zdaj pa so prodali svojo narodnost mednarodnemu socialnemu demokratu, ki so ga tudi Nemci z veliko vnemo volili. Z vsako solzo, ki je iz njihovih oči kanila na rušo narodnih žrtev, so izkapali iz svoje kratke pameti na svežo zemljo hinavščino, zavratnost in sovražstvo do lastnih bratov. Kajti, ali je bilo kaj drugega kakor sovražstvo do krščanstva, do vzorov, ki jim sledi vse slovensko ljudstvo, ali je bilo kaj drugega kakor slepa protiverska strast, ki je te izrodke slovenske matere gnala, da so

šli 14. t. m. manifestirat za socialno demokracijo, ki ne pozna narodne misli?

Pošteni gorenjski fantje vedo, kaj je njihova dolžnost. Niti pedi svoje lepe zemlje ob vznožju naših gorskih velikanov ne smejo prepuustiti sovražniku, ki bi to grudo rad otroval z brezbožnostjo in francosko moralno. Vas kličem, mladi bratje Komendčani, stojite mi trdno na vaši postojanki, okoli katere leze zviti nasprotnik, da bi koga od stražnikov omamili, vas jeklenoroki Jeseničani, ki ste v telovadskem delu med prvimi, da se kreše vaš um ob mnogoterem sovražniku, vas tam notri v Kamnigoricu, odkoder naj se krščanska mladeniška misel razširi še daleč in globoko naokoli, vas v Brezjah, da ponese, kar v vas klije, tudi k Vašim sosedom, ponosne Kamničane, ki ste se utrdili v tako pomembnem kraju, Mengičane, ki imate okoli sebe še veliko središč, kjer bi vzcvetela mladeniška organizacija, brate Ločane, ki jih vneti dušni pastir bodri in vnema v boju proti gnjilemu nazadnjaštvu, Tržičane, poklicane, da razširjajo našo idejo med delavstvo in tebe, radovljiški odsek, ki si v tihem delu pokazal med najgnjusnejšimi napadi, da omagati ni tvoja navada — Vas vse kličemo: Postanite apostoli mladeniškega gibanja po celi Gorenjski, shajajte se večkrat med seboj na skupnih fantovskih sestankih, hodite predavat drug k drugemu, imejte redne vsakotedenske seje, žrtvujte, kar imate prostega časa, vsega resnemu delu!

Časi so taki, da, kdor prime za pljug in se ozre nazaj po tem, kar je dozdej ljubil, ni več sposoben za evangelij krščanske mladeniške misli! Liberalizem je v resnici že mrtev in pokopan na veke, kar se ga bo še tupatam pojavilo, to bodo le utrinki trhlega lesa. Socialna demokracija, ta najhujša sovražnica vsega, kar spominja na krščanstvo in cerkev, bo stopila na mesto liberalstva in učitelji bodo njeni zvesti priganjači.

Če bi spali, nas kmalu zmagajo. Mi pa imamo v rokah orožje, ki z njim ne razpolagajo nasprotniki. S požrtvovalnostjo in gorečnostjo kakor prvi kristjani v katakombah moramo iti odslej na čelu slovenskemu ljudstvu, kakor vihra popihati sovražno kugo, koder se je vgnjzdila. Ne smemo mirovati, dokler v sāk večji kraj na Gorenjskem ne dobi telovadnega odseka. So kraji, kjer se rode najlepši korenjaki, pa otope in posirove; tega zamori žganje, drugega pokvari liberalni učitelj, tretjega brezsramna družba. Zlasti tam okoli Triglava, ob najlepših naših jezerih, tam treba prijeti, tam zasaditi našo misel!

Kaj pomaga, če ima ta ali oni dobromisleči delavec na polju krščanske ideje okoli sebe le nekaj dobrih ženic in mož, ki se jim bliža že življenje večer, mladina pa hodi svoja pota? Kdor si dandanašnji zase ne pridobi mladega srca, tega delo je polovico zastoj, tega trud polovico zaman potrošen. V mladosti se delajo

dispozicije, se srca otvarjajo Bogu. Smo v dobi mladine! Stoprav zdaj spoznavamo, koliko smo v tem oziru dozdej zanemarili. Bodi nam, kar nas uči o mladinskem vprašanju moderna veda, tudi vzrok in povod, da se kakor mravlje vržemo na to delo. Seveda, marsikateremu gorenjskemu fantu se čudno zdi, da bi se kot telovadec pokoril tovarišu načelniku. To je v naravi. Nič ne de. Naravo treba oplemenititi. Ni dolgo sem videl gorenjske fante telovadce. Ko sem se zamislil nazaj za pet let, sem se začudil, kako silno je telovadska organizacija na krščanskem temelju te nature izpremenila! Če vstanejo prednamci iz groba in vidijo to organizirano mladino, ne bi svojim očem verjeli. Gospodova milost je nad tem delom, alj tla je pripravilo zanjo lastno, vztrajno, železno delo.

Če bomo povsod šli tako naprej, nas prihodnosti nikoli ne bo treba bti strah.

Naša organizacija in alkoholizem.

Tajnik dunajskega krščansko - socialnega mladeniškega društva A. Orel je napisal v »Volksfreund«, časopis za protialkoholno gibanje, članek, katerega priobčujemo tudi v »Mladosti«, ker velja isto kot za dunajsko krščansko mladino tudi za našo. Isti temelji, isti cilji, pa tudi ista sredstva za doseg lep idealov. Članek izvaja sledeče:

Boj proti alkoholizmu je v pretežnem svojem delu šele boj bodočnosti; danes stojimo šele pri začetku tega boja. Naša današnja mladina bo morala ta boj voditi. To nam odpira lep pogled v bodočnost, kajti ako so danes naše vrste maloštevilne, moramo vzrok temu pripisovati dejstvu, da se drže starejši preveč vkoreninjenih navad in da jih je vsled tega težje navdušiti za našo stvar. Mladino nasprotno obtežujejo slabe navade manj; idealizem mladine je lažje razplamteti v jasno navdušenje za našo stvar: zato smemo upov polni zreti v bodočnost.

Velja torej pridobiti mladino, predvsem tisto mladino, ki je vsled slabih socialnih razmer, v katerih se nahaja, posebno izpostavljena zapeljivosti alkoholizma, t. j. mladino iz delavskih stanov, ki je posebno izpostavljena omami, da alkohol daje moč za delo.

Agitacija je vprašanje prakse. Hočem zato obrazložiti skušnje, katere nam nudi krščansko mladinsko gibanje. Dovolj sredstev je na razpolago glede tega, ako se ozremo samo na »Zvezo avstrijske delavske mladine« in na »Zvezo krščanske mladine avstrijske«, kateri obe ste sedaj združeni in ki boste imeli kmalu za seboj štiriletno delavno dobo. Obe zvezi štejete nad 3000 članov. Ako je način agitacije za protialkoholno gibanje v tem društvu pravi, to bodo pokazali uspehi, ki že sedaj govore za ta način.

Podlaga za vse naše delo je krščansko svetovno naziranje. Ako je kdo pristaš tega na-

ziranja ali ne, mora priznati, da nudi samo to naziranje najglobočja sredstva za pobijanje alkoholizma. To naše svetovno naziranje nam nalaga dolžnosti do samospolnjevanja na eni strani, ker nas sili, da moramo skušati slediti najpopolnejšemu, največjemu vzoru Jezusu Kristusu; na drugi strani pa nam pravi naše prepričanje, da ne živimo samo zase, temveč tudi zato, da osrečujemo druge. Brezdvomno pa je, da nam krščansko svetovno naziranje nalaga tudi dolžnost, z vsemi močmi se bojevati proti alkoholizmu, ki nas ponižuje in stori milijone naših sobratov nesrečne.

V temelju tega svetovnega naziranja korenini tudi vzgoja značajev, katero nalogo mora naša organizacija smatrati kot najlepšo svojo nalogo. Značaj je tisti, ki ima naziranja, katera jasno spozna in po katerih brez ozira na desno ali levo dela. Vživanje alkohola pa ovira spoznanje resničnega in dobrega in slabi voljo, slabi značaj. Zato se mora naša mladina, iz katere naj se vzgoje značajni možje, in še posebno naša delavska mladina, posebno ogibati alkohola, ogibati kot največjega sovražnika značaja. Kdor se ogiblje alkohola, utruje svoj značaj.

Naše mladeniško gibanje si prizadeva vzgajati do samostojnosti. Samostojen pa je samo tisti, ki se postavi trdno na lastne noge; on mora plavati proti reki. Zato mora mladina, ako hoče postati samostojna, plavati proti valovom pogubonosnih pijančevanskih razvad.

Naša organizacija hoče vzgajati k socialnemu in kulturnemu delu. Alkoholizem pa ovira spoznanje in jemlje veselje do resnega duševnega dela. Dalje mora vsakdo, ki hoče socialno ali kulturno delati, želeti s trdno voljo doseči cilje: alkohol pa slabi voljo. Končno je treba energično delati: alkohol pa dela človeka lenega in topega. Vsled svoje socialne in kulturne naloge mora torej mladina sovražiti alkoholizem.

Da pa more mladina to svojo nalogo vršiti, se organizira. Kdo pa je večji sovražnik vsake organizacije kot ravno alkohol? Ljudje, ki izdajajo svoj denar za alkohol, nimajo denarja za organizacijo. Alkohol vzbuja prepire, surovosti. Organizacija pa potrebuje edinosti in plemenitih misli. Alkohol spodkopava nrvnost, mladinska organizacija pa, v kateri ne vlada nrvnost in disciplina, je v pogubo mladini. To vse ve naša mladina dobro, in zato se mora ogibati alkoholizma.

Mi smo že od pričetka, ne da bi naleteli na odpor, delali propagando ne za takoimenovano »zmernost«, temveč vedno za popolno abstinenco, t. j. vzdržavanje od vseh alkoholnih pijač. Tudi naš list »Arbeiterjugend« stoji že od pričetka na najradikalnejšem abstinencnem stališču. Vedeli pa smo tudi, da ako hočemo zahtevati abstinenco, moramo ustvariti predpogoje za njo; zato smo obračali posebno po-

zornost na to, da dobi vsaka mladeniška organizacija svoj privatni lokal. Mladeniška organizacija v gostilni, to ne drži, vsaj trajno ne. Vsled našega vzgojevalnega dela smo prišli tako daleč, da se pri naših članih ne vrše alkoholni izgredi, temveč da žive ali v popolni vzdržnosti ali pa zelo in od dne do dne bolj zmerno. V naši organizaciji se smatra vzdržnost kot nekaj boljšega in popolnejšega. Ako je treba zastopati našo organizacijo n. pr. na javnih zborovanjih, ki se vrše v gostilni, potem pijejo tudi neabstinentje alkohola proste pijače, ker zahteva to čast naše organizacije. Vživanje alkoholnih pijač ne velja več kot prednost, temveč kot slabost. Pri delu se pije mesto piva mleko. V onih mladeniških organizacijah, ki so že dalj časa v naši zvezi in so torej naša stremjenja pri njih že vkoreninjena, so navadno vsi odborniki abstinentje in večidel tudi zaupniki. K temu jih je privedel čut odgovornosti, katere se zavedajo. Abstinentje se združujejo v abstinenčnih krožkih, ki pripadajo protialkoholni organizaciji »Kreuzbündnis gegen den Alkoholismus«.

Tako je naša organizacija, ne da bi se smatrala abstinenco kot pogoj, v resnici protialkoholna organizacija, ki vodi do abstinence. Kako resno smatra naša organizacija protialkoholno gibanje, kažejo sklepi, storjeni na občnem zboru mladeniške zveze. Tako je bilo 15. novembra 1907 sklenjeno, da se morajo iz vseh društvenih prostorov odpraviti alkoholne pijače, da je treba razširjevati po društvih protialkoholnemu gibanju prijazno časopisje in slovstvo in vpeljati predavanja o alkoholnem vprašanju. In 8. septembra 1908 smo socialni politični program krščanske mladeniške organizacije izpopolnili z zahtevo: »Postavna prepoved prodajanja alkoholnih pijač nedorastlim«.

Ti razlogi za abstinenco, ki sem jih navedel, zahtevajo, da jim sledimo, velikega idealizma. Naša mladma ima toliko idealizma, to je dokazala. Alkoholno vprašanje je vprašanje vzgoje. Pri vzgoji se je treba sklicevati vedno na največje ideale. Zato bo naša mladma ta poziv umela in se po njem ravnala.

* * *

Tako nemška mladeniška organizacija! In naša? Ali bo v tem vprašanju zaostala za njo? Upam, da ne, saj je dokazala že opetovano, da ima smisel za vse, kar je lepega, dobrega in koristnega. Pa ne samo smisla, temveč tudi vztrajnost in pogum. Mi nikdar ne pretiravamo, tako tudi v tem oziru ne, vendar pa čisto odkrito povemo, čim več pristašev popolne vzdržnosti od opojnih pijač ali pa vsaj velike zmernosti bo v naši organizaciji, tem popolnejša bo. Vojaki so najboljši, če so trezni. Takrat je pozoren njih duh, vedra njihova pamet, jeklena roka. Tudi mi, mladeniči, smo vojaki, smo člani organizacije, ki ima na svoji zastavi

zapisan boj! Pijanstva ne sme biti v naših vrstah — kjerkoli kaj takega opazite voditelji, neusmiljeno porežite take izrodke stran od zdravega debela! Rajši ima človek političnega nasprotnika, ki je trezen, kakor pa pristaša pijanca. Zato, mladeniči, začnite boj proti alholu! Vse je izpočetka šlo težko, pa ste vse premagali — ne dvomimo, da boste premagali tudi najhujšega sovražnika mladine! Apeliramo na Vašo čast, še nikoli nas niste varali, pa nas tudi topot ne boste! P.

New York.

Slovenska dekliška organizacija. — Knjižnica. — Kako rade prebiramo »Mladost«.

Naša dekliška organizacija za New York krepko napreduje. Dobra stvar sama sebe pospešuje, to vidimo jasno pri nas. Le malo deklet je še, ki se ne bi oklenile dekliške družbe. Sicer družba ni nič drugega kakor prava Marijina družba, vendar ima širši delokrog, primerno razmeram tukajšnjega velikega mesta. Poleg družbenic, cerkveno sprejetih, ima tudi članice. Morda iz kakega predsodka noče ta ali ona stopiti v Marijino družbo, pri društvu bi bila pa vendar rada. Zakaj bi je torej ne sprejeli pod svoje okrilje? Spoznala bo, kako nespametno je, bati se Marijine družbe in stopila bo tudi v družbo. Deloma je pa tudi potrebno, da vsako spoznamo dobro, predno jo sprejmemo popolnoma za svojo sestro. Zato ne more biti nobena sprejeta v družbo, ako ni bila preje že vsaj pol leta pri družbi članica. Družba se krepko razvija tudi na znotraj. Knjižnica ima že dokaj lepih knjig, ki se pridno iznosujejo. Večerna šola je tudi dobro obiskovana. Zlasti pevске vaje, dve uri na teden, prav dobro uspevajo. Dne 6. decembra bo družba priredila jubilejne slovesnosti: 50letnico Lurda, zlate maše sv. Očeta in 60letnice cesarjeve. Povabljeni so vsa tukajšnja hrvatska in slovenska društva. Sveto mašo bo najbrže daroval msgr. Buh, naš velezaslužni rojak misijonar, katerega za ta dan pričakujemo v New York. Popoldne bo nekak ljudski shod in popoldanska zabava. Naša družba bo priredila ob tej priliki igro »Lurška pastarica«. Upamo, da bo to lep dan za celo naselbino.

Pa še nekaj! Iskrena zahvala za pošiljanje cenjenega in krasnega lista »Mladost«. Silno smo ga bile vesele. Da se pa skažemo hvaležne, bilo je sklenjeno pri zadnjem shodu, da prevzame društvena glavna tajnica zastopstvo lista pri družbi z nalogo, da ga pridno razširja med družbenicami. II. tajnica ima pa nalogo skrbeti, da od časa do časa listu poroča o delovanju družbe, da boste vedeli tam na vzhodu, da tudi v Ameriki ne spimo. Upamo pa, da bo upravnistvo in uredništvo potrdilo ta sklepa, ki sta v korist družbe, pa tudi v korist lista.

Ker je naše društvo prevzelo tudi nekako nalogo »Varstva slovenskih potujočih deklet«, ki bo del slovenske ameriške Rafaelove družbe, oglasimo se v kratkem s tozadevnim poročilom. Pozdravljeni!

II. tajnica družbe.

Št. Vid.

Nova dvorana. — Naš brat župnik. — Fantovski sestanek. — Pred mizo Gospodovo.

Šentviški telovadni odsek je v zadnjih tednih doživel marsikaj, kar moramo poročati »Mladosti«. Pred vsem moramo naznaniti, da ima naš odsek sedaj popolnoma prenovljeno telovadnico s krasnim novim odrom. Veselje je sedaj stopiti v našo prostorno dvorano. Snaga in red ti pričata, da je društvo pod strogim nadzorstvom; po stenah vidiš slike raznih telovadskih skupin, telovadno orodje, ki je vsako na svojem mestu in pa čvrst telovadec v kroju, ki je poleg čilega mizarja naslikan na zagrinjalu odra. Koj ti pove, komu služi ta lepa dvorana! Pa kaj dvorane same, ako bi bile prazne! Naša ni. Pridi v njo v nedeljo popoldne; to ti je vrvenje,

telovadi namreč naraščaj. Pridi v ponedeljek; videl bo deš vaditeljski zbor, ki se trudi izvežbati se v korist članov, ki imajo v torek telovadbo. Ob sredah slišiš naše pridne tamburaše, ki jih novi organist br. Lovro Hafner ne uči z manjšo požrtvovalnostjo, kakor gospod Vojteh Hybašek ob četrtkih, ki se mnogo žrtvuje za naš zbor. Samo sobota nam ostane prosta, a kaj, ko je tudi takrat mnogo dela. Pride igra, treba je skušenj itd. Vsi že težko čakajo, kdaj pošljemo vabila. Potrpite, doslej nismo mogli; prvič ni bila dvorana zgotovljena, drugič pa smo bili pod vplivom drugih važnih dogodkov. Naš predsednik br. Valentin Zabret je postal šentviški župnik, to je bila novica, ki je dvignila vsa naša društva, vso pošteno mladino, da ga pozdravi. Bil je lep večer, praznik šentviške mladine, eden najveselejših, kar jih je doživela nje poštena organizacija. Pri lepi domači zabavi, ki jo je preskrbel novi brat župnik svojim častilcem, opazili smo tudi načelnika Z. T. O., br. V. Jeločnika, kateri je v lepem govoru izražal čestitke novemu župniku tudi v imenu Z. T. O. Razume se, da se je potem vrstila še cela vrsta govorov, ker to je že stara šentviška navada. Posebno lepo je povedal br. Podlesnik, ki se je veselil, da ima Št. Vid poleg zaslužnega župnika tudi zaslužnega župana. In to po pravici, kajti štirinajst dni pozneje je dobil naš častni predsednik župan gospod Anton Belec zlat zaslužen križec od cesarja. In zopet smo oblekli uniforme, prižgali balončke in v družbi drugih društev šli čestitat našemu vrlemu županu. Lepe govore si slišal tam in vsi so se končali z željo, naj nam župana še mnogo let Bog ohrani. Tiste dni smo imeli tudi priliko videti prekrasno slavnost, ki so jo obhajali gojenci knezoškofijskih zavodov v čast presvitemu cesarju. Res je, da mi ne bomo nikoli kaj takega napravili, ampak čut za lepoto smo si pomnožili. V nedeljo, dne 6. t. m., sklical je naš odsek skupen fantovski sestanek vseh odsekov v ljubljanski okolici v smislu člankov v »Mladosti« z dnevnim redom: Agitacija za »Mladost«. Zbralo se je do 200 fantov iz Št. Vida, Šmartna in Preske, katere je urednik Fr. Terseglav navduševal za našo pošteno fantovsko reč. Poročilo o tem zanimivem zborovanju prinašamo na drugem mestu, omenimo le, da se uspehi že kažejo. Vsi smo namreč navdušeni za »Mladost« in dne 3. prosinca pojdemo zanjo na delo v zadnjo kočo. — V torek, 8. t. m., smo se skupno udeležili sv. obhajila. Pridružili so se nam še drugi, ki črtijo z nami, tako da nas je bilo čez 200. Minulo nedeljo pa je posetil Št. Vid naš največji mladimoljub, presvetli knezoškof, ki je prišel v Št. Vid o priliki slovesnega umeščenja novega gospoda župnika. V obeh prekrasnih pridigah je povdarjal prevzvišeni potrebo dobrih mladeniških društev, kar je nas fante zelo veselilo. Starišem našim in mojstrom pa je bil to migljaj, kam naj dajo svoje fante. Seveda take stvari zelo jezijo naše »Sokole«, to ptico, ki žalostno poveša svoje peroti na razvalinah svoje osrečujoče svobodne misli. In ti nosilci kulture in svobode si hladijo jezo s tem, da napadajo posamezne naše člane. Izjavljamo, da bomo s surovinami enkrat temeljito obračunali, če ne bo miru! Toda ne s surovostjo, ki je orožje zanje, ampak z uma svitlim mečem! Ali ste čuli? — — —

Šmartno pod Šmarno goro.

Tudi mi živimo. — Novo telovadno orodje. — Uniforme.

Od nas pa se še ni nič bralo v »Mladosti«, čeprav smo si dobri prijatelji. To pa zato, ker je naš odsek še mlad in še ni imel poguma stopati z drugimi starejšimi. Danes pa že imamo toliko samozavesti, da nočemo biti mi več zadnji, ampak izjavljamo, da smo tudi mi pravi sokoli, ki se nikogar ne ustrašimo. Odkar smo si ustanovili telovadni odsek, pričela se je nova doba med nami. Vzbudila se je v nas zavest, da je življenje mladega fanta predragoceno, da bi se zapravljalo s popivanjem in pretepanjem. Delavci smo, pridemo v dotiko z rdečimi sodrugi, obetajo nam nebesa v svoji gnjili stranki. Mi pa se bore malo zmenimo za rdeče kvantače. Rajši pridno telovadimo, desetice pa zbiramo v »Čebelici« ter se na ta način navajamo k treznemu in varčnemu živ-

ljenju. Udeležili smo se izleta v Presko in skupnega sestanka v Št. Vidu. Povsodi smo videli, da je pot, ki smo jo nastopili, prava. In zato pojdemo naprej po njej. Dne 2. t. m. smo se udeležili skupne cesarske svete maše. Pri tej priliki smo čuli od nepoklicane strani nekaj, iz česar danes še ne bomo izvajali posledic. Rečemo le, da je šmartinski telovadni odsek čast in ponos naš in gorje mu, kdor bo metal vanj blato. Telovadimo po dve uri na teden; enkrat nas vadi šentviški brat načelnik, enkrat pa naš; ob nedeljah pa je tako veselje med naraščajem, da je lepo pogledati. Pri zadnji seji smo sklenili naročiti si bradlji, kozo in ročke; skok in palice pa že imamo. O Veliki noči pa si dvajset korenjakov omisli uniforme. Izvolili smo tudi poročevalca v »Mladost«, za katere bomo dne 3. prosinca razvili skrajno agitacijo. Tudi pri nas mora izginiti tisto polovičarstvo. Prijatelji smo jasnih ciljev. Kdor ni naš, ta je proti nam! Na zdar!

Preska.

Začetne težave. — Agitacija za »Mladost«. — Vse pojde!

Pri nas smo dolgo gledali, kako se drugod gibljejo mladeniči. Imeli smo želje in upe, a vselej nas je prevladal strah, da pri nas kaj takega ni mogoče. Ampak korajža velja, smo rekli, sklicali ustanovni shod, in glej: danes imamo 22 rednih telovadcev in 40 naraščaja. Res je, da si še vedno nekateri z raznimi dvomi ubijajo glavo, a treba je delati, treba je žrtve in nihče nas ne premaga! Šentviški brat načelnik se mnogo trudi, ko hodi po dve uri na teden k nam. Zato mi pošiljamo po enkrat na teden enega mladeniča v Št. Vid k vajam, da si čim prej izvežbamo vaditeljski zbor. Pri nas manjka med mladeniči smisla za telovadbo, ker je marsikdo mnenja, da se pri delu dovolj telovadi. To so tisti predsodki, ki smo jih tudi mi sprvega imeli. Danes pa nas vsa trudnost mine, ko pride telovadni večer. Cisto gotovo je, da bo še marsikdo to spoznal, ker ravno minuli teden smo sprejeli par novih krepkih fantov. In zato pozdravljamo sklep šentviškega odseka, da priredi spomladi pri nas javno telovadbo. Upamo, da bo pri tej nastopilo že nekaj telovadcev iz tiste Preske, kjer se misli, da ni mogoče dobiti telovadcev. Začetek je povsodi težak. Mi fantje pa smo močni in zdravi, poštene in navdušeni. Skrbeli bomo, da bodo tudi drugi tako. Za enkrat bomo imeli prvo nalogo, razširiti »Mladost«, to bomo storili dne 3. prosinca, in potem dalje, korak za korakom. Na zdar!

Logatec.

Kako se izobrazujemo. — Kako uporabljamo »Mladost«. — Kako telovadimo. — Fantje pred Tabernaklom.

Najprej par opomb o naših tedenskih sestankih. Prav priprosti so ti sestanki, brez hrupa in ropota, in vendar se jih mladeniči zelo radi udeležujejo, ker hočejo izobrazbe. Najprej se razgovorimo nekoliko o podrobnostih naše organizacije bodisi doma, bodisi po domovini. Tako vsi člani zvedo, kaj se mora zboljšati, kaj odpraviti, kako napredujejo razni odseki itd., in tako smo vedno v stiku s celotno mladinsko organizacijo širom domovine. Informacije zajemljemo večinoma iz »Mladosti«. — Potem navadno sledi kak lep in spodbuden članek iz »Mladosti«, ki se razjasni in kolikor mogoče prilagodi našim razmeram. Dasiravno imamo v obeh odsekih precej »Mladosti«, ki se s pridom čitajo, vendar nikomur ni odveč, če sliši isto stvar po dvakrat: Živa beseda veliko bolj najde pot do srca, kot mrtva črka, in si jo tudi človek veliko bolj zapomni. Nazadnje pa pride na vrsto ena ali druga točka iz načrta, ki smo si ga sestavili za zimsko sezono. Doslej smo vzeli sledeče: Socializem — po predavanju dr. Aleša Ušeničnika v Škofji Loki. (Imeli smo ga dovolj za tri sestanke.) Načela slovenskih političnih strank, kar sledi iz prejšnjega, in poglavje o agitaciji. Za gradivo nikdar nismo v zadregi, ker nam ga dovolj ponuja »Mladost« in vsakdanje razmere. Za sklep se v razvedrilo malo posmejemo in ob 10. uri nas krepak »Na zdar!« razdruži.

Tudi telovadimo pridno in vztrajno. Izvrstni bradlji nam je že naredil kolarski mojster Jakob Žitko v Dolnem Logatcu (ne v Spodnji Šiški, kakor je bilo v »Mladosti« svojčas napačno poročano) in ga vsem največjim bratskim odsekom toplo priporočamo. Kakor čujemo, je naredil tudi krasno bradljo za Trnovo. — Dne 2. decembra smo se udeležili cesarske maše v Dol. Logatcu in 6. decembra pogreba velike dobrotnice naše fare, g. Brusove.

Nad vse lep in pomemben pa je bil 8. december — praznik Brezmadežnega Spočetja Marijinega, ko smo korporativno pristopili k sv. obhajilu. To je bila krepka četa — do 50 nas je bilo — ki se ne boji pokazati svojega verskega prepričanja tudi na zunaj. Takega prizora še ni videl Logatec. Ljudje so kar ostrmeli, ko smo prikorakali v lepem redu v cerkev in se razvrstili pred obhajilno mizo. Krepeke postave, slikoviti kroj, najbolji pa naša verska zavednost — vse to je nepopisno učinkovalo na ljudi. In ko nas je gospod župnik pred svetim obhajilom ves ginjen nagovoril, se marsikdo tudi izmed možakov ni mogel vzdržati solz. Vpliv na ljudstvo je bil zares velikanski — živa pridiga — pa tudi naš ugled je poskočil visoko. Neko skrivnostno navdušenje, neka sveta radost se je brala z obraza slednjemu izmed nas, ko smo se vračali od obhajilne mize, in tudi ljudje so bili cel dan polni hvale do nas: »Res, to so fantje! ... Kaj takega še nismo videli pri nas!« Tudi popoldanske službe božje smo se udeležili korporativno, potem pa smo si napravili malo zabavo, kjer ni manjkalo navdušenih napitnic in veselih pesmi. Tako stopa mladina svojo sigurno pot! Na zdar!

Jesenice.

Javna telovadba. — Kako se razvedrujemo.

Jeseniški telovadni odsek je priredil v nedeljo, dne 13. t. m. javni nastop. Vspored je bil prav srečno izbran in vse točke tako izvajane, da je pokazal ta naš vrli gorenjski brat, da zavzema eno najodličnejših mest med odseki, združenimi v Z. T. O. K prostim vajam članstva in naraščaja naj omenimo samo to, da se je pri prvih taktih vsake vaje poznalo, da je bilo premalo skušenj z godbo. Skupina članstva, ki je sledila prostim vajam, je navdušila gledalce zelo, ker je bila lepo zasnovana in pravilno izvedena. Naraščaj je izvajal proste vaje ljubljanskega naraščaja brez praporcev. Orodna telovadba naraščaja in članstva je bila višek in priznati moramo z veseljem, da zavzema jeseniški odsek glede orodne telovadbe gotovo prvo mesto med odseki. Omenimo naj, da smo opazili pri naraščajski orodni telovadbi dve veletoča. Članstvo je telovadilo na bradlji in drogu; istotako vzorna vrsta članstva, ki je izvršila vse vaje elegantno, vzorno, eksaktno. Vrli vaditeljski zbor in njega načelnik br. M. Žen zasluži najodkritosrčnejšo pohvalo.

Zvečer je bil aranžiran v dvorani »Del. doma« telovadni večer, ki je privabil toliko občinstva, da je bila prostorna dvorana kmalu pretesna. Otvoril je večer predsednik društva in tel. odseka br. Krivec. V imenu Z. T. O. je govoril njen podpredsednik br. Podlesnik, v imenu vaditeljskega zbora Z. T. O. pa načelnik br. Jelčnik. V imenu društvenic gđc. Fr. Legat. Pri večeru kakor tudi pri javni telovadbi je sodelovala izborna društvena godba pod vodstvom kapelana br. Kogejca. Društveni pevski zbor je razveselil občinstvo s par lepimi zbori.

Cela prireditvev je bila nov biser v lepem vencu prireditvev našega vrlega društva in tel. odseka na Jesenicah. Na zdar!

Stari trg pri Ložu.

V desnico orodje — v levico »Mladost«!

Prikrat se oglašamo v »Mladosti«. Mladeniči »Katoliškega slovenskega izobraževalnega društva« v Starem trgu pri Ložu smo na praznik Brezmadežne ustanovili svoj »Starotrški telovadni odsek«. Za enkrat nas je trideset, od katerih jih je že nekaj odslužilo cesarja. V odbor ozir. vad. zbor so bili izvoljeni: Iv. Klavžar, pred.; Iv. Škrbec, podpr.; A. Mišič, tajn.; J. Lavrič, blag.; M. Avsec

F. Žnidaršič, odb.; Jan. Škrbec, nač.; Š. Golj, podnač.; Jan. Klavžar, vad. Telovadilo se bo po zimi vsak torek in petek zvečer, vaditeljski zbor in naraščaj še posebej. Za zimski čas imamo primerno telovadnico, po letu pa na prostem. Drog si nabavimo poleg najpotrebnejših telovadskih stvari takoj, bradljo, če mogoče, še to zimo.

Naš program je za zdaj sledeči:

Telovadili bodo člani dva večera na teden v zimskem času, v torek in petek. Poleg tega vaditeljski zbor en večer in naraščaj v nedeljah popoldne.

Od starotrške občine se vzame v najem — kar je že v teku — sredi doline stoječa pritlična hiša z dvema sobama v velikosti približno 1. 6-00 × 5-50 × viš. 3-50 m. 2. 9-00 × 4-00 × viš. 3-20 m. Če se odsekovo življenje razvije, ima odsek na razpolago večjo dvorano ob periferiji za istotam ležeče vasi. — Z odsekom bo sodeloval »Tamburaški klub« izobraževalnega društva, broječ 15 članov. — »Čebelica« se bo rabila za enkrat društvena, dokler se ne pokaže potreba lastne.

Zanimanje obeta obilo sadov, vztrajnost premaga še obilnejše težave! Slednja se pridobi z izobrazbo duha. Torej v desnico orodje, v levico »Mladost«! Na zdar!

Žiri.

Nov odsek. — Na delo!

Novembra meseca se je tudi v Žirih ustanovil telovadni odsek »Katoliškega izobraževalnega društva«. Pri ustanovnem občnem zboru je predaval brat kaplan Perko o organizaciji katoliških mladeničev, nakar se je izvolil odbor, ki je sledeče sestavljen: Josip Vončina, predsednik, Matija Cankar, podpredsednik, Matevž Malovrh, blagajnik, Matija Erznožnik, tajnik, Alojzij Peternel in France Erznožnik, odbornika. V vaditeljski zbor so izvolili: Matija Cankarja za načelnika in Josipa Vončino za podnačelnika. Telovadecv je dozdej 18.

Kajneda, gospod urednik, da Vas bo ta vest morebiti bolj kakor marsikatera druga razveselila? Žire smatrajo za trdnjavo liberalizma, kajti semkaj se je zaneslo strupeno seme brezboštva v jako obilni meri. Skrajni čas je bil, da so se tudi na Žirih ojunčili pošteni fantje, ki se ne dajo od sirovega liberalizma terorizirati in so trdne sklenili storiti vse, da se ideja združevanja krščanskih sil tudi pri naš ukorenini. Boji nas ne plašijo, saj vemo, kako je bilo drugod, pa so se vendar liberalne postojanke podrle, tako da zdaj dan za dnevom padajo pred ogromno četo zavednega ljudstva.

Dal Bog, da tudi mi prospevamo in z orožjem izobrazbe ter fantovske poštenosti preženemo megle in temo bogopozabljenosti! Na zdar!

Vipava.

Novo življenje. — Odseki v Gočah, Št. Vidu pri Vipavi in Vrhpolju. — Pri Viru vseh milosti.

Na našo srčno željo je prišel brat P. Kržan, da nas nekoliko pouči v telovadbi. Ne da se utajiti, da je ravno on prinesel v Vipavo pravo telovadsko misel. Prišel je na soboto večer. Na pošti smo ga pričakovali in radostno pozdravili s krepkim: Na zdar! Peljali smo se nato v župnišče, kjer se je nastanil. Med mladeniči je nastalo veliko navdušenje. V nedeljo popoldne smo telovadili s palicami. Popravlil nam je vse nedostatke. V ponedeljek so šli br. P. Kržan in nekateri bratje telovadci v bližnjo vas Goče, kjer se je takoj zbralo dvajset mladeničev. Nismo mogli, da ne bi jim obljubili, da pride naš odsek drugo nedeljo k njim, da bi se tudi pri njih ustanovil telovadni odsek. In res, sklenili smo, da gremo v nedeljo v kroju na Goče k ustanovitvi novega bratskega odseka. Ob pol 8. uri zvečer smo se že zbrali v telovadnici k prvi telovadski uri. Vzeli smo prvo prosto vajo in nekatere skupine, ki smo jih potem uprizarili na Miklavžev večer. V torek smo šli v Šturje pri Ajdovščini, da bi tamošnji odsek oživili. Gospod župnik je obljubil, da bo vse storil, da se poživijo. Nastalo pa je tudi veliko navdušenje med vipavskimi dekleti za ženski telovadni odsek. Navdušenje je bilo tako, da se ni moglo odlašati z ustanovitvijo. Sklenili smo, da bo v četrtek ustanovni občni zbor. K odseku pristopi do petnajst čvrstih deklet. Navdušenim telovadkinjam: le vrolo na-

prej! Tudi v Vrhpolju mislimo ustanoviti odsek. Zadnje telovadno uro nas je bilo 19 telovadcev; vzeli smo drugo prosto vajo. Na dan cesarjevega jubileja smo se udeležili korporativno cerkvene slovesnosti. Za izborna trobentanje gre v prvi vrsti zasluga br. P. Kržanu iz Ljubljane. Tako napredujemo v prijazni vipavski dolini z našo telovadno organizacijo. Lahko sklepamo, da bo drugo leto na binkošne praznike ob priliki naše prve javne telovadbe res naš dan! Snujočim se odsekom, kakor tudi našim telovadcem in telovadkinjam: Le vrlo naprej!

Pravkar smo pa dobili od vipavskega telovadnega odseka zopet sledeče poročilo: Na Marijin jubilej smo napravili pešizlet na Goriško dve uri daleč ter pri kapucinih y Križu opravili izpoved. Drugi dan smo skupno z Marijino družbo pristopili h Gospodovi mizi. Na Goriščah se je že ustanovil odbor telovadnega odseka. V Vrhpolju ga ustanovimo še ta teden in ne dolgo mu sledi v Št. Vidu pri Vipavi! Na zdar!

Ljubljana.

V čast Gospodovo. — Naša prihodnja prireditev.

Tudi ljubljanski telovadni odsek je praznoval kakor vsi drugi odseki jubilej Marijin in sv. Očeta na ta način, da so se člani udeležili sv. obhajila. Ravno tiste dni se je vršila v uršulinski cerkvi tridnevica za moške, katero prireditev je porabil ljubljanski odsek za svojo slavnost. Člani so se udeleževali cerkvenih govorov, na Marijin praznik pa so se skupno z drugimi ljubljanskimi mošči in mladeniči udeležili sv. obhajila. Tako je prav, kajti Ljubljana predvsem potrebuje takih verskih manifestacij!

Naš odsek se že pripravlja za pomladanski nastop. Ako bo šlo vse po sreči, bo to nekaj posebnega, ker bo prirejen tudi na posebnem kraju. V naši telovadnici je življenja že kar preveč za tesne naše prostore. Sedaj telovadi v naši telovadnici tudi slovenska trgovska šola in slušateljci Zadrugne šole.

Miren pri Gorici.

Igre in zabave. — Izlet. — Nova telovadnica. — Kruh Angeljski.

Naš telovadni odsek ima, odkar vam nismo poročali, mnogo dela za seboj, ki ga hočem tu na kratko orisati. Dne 8. novembra smo imeli predavanje o izobraževanju in zabavnem delu v društvih. Predaval je domači župnik gospod Rojec. Dne 15. novembra smo imeli »Martinovo veselico« z igro »Za letovišče«, prizorom in petjem. Dne 22. novembra je 25 članov napravilo izlet v Št. Ferjan k ustanovitvi odseka. Ta dan so naši fantje prvič nastopili na drogih. Dne 29. novembra smo napravili izlet v Št. Andrež k ustanovitvi odseka. Prav lepo pa smo praznovali cesarjev jubilej. Dne 1. decembra zvečer smo priredili lepo bakljado, katere se je udeležilo do 600 ljudi. Dne 2. decembra smo se udeležili zjutraj svete maše korporativno v uniformah. Po sveti maši se je postavil in blagoslovil temeljni kamen za novo poslopje, ki bode služilo za »Čevljarstvo zadrugo« in telovadnico. Popoldne pa smo priredili lep spreved po vasi. Spreved je šlo pet uniformiranih telovadcev na konjih z zastavami. Za njimi četa dragoncev, sami Slovenci. Za temi do 80 telovadcev iz Gorice in Št. Ferjana, za temi zastavonoše in pevski zbor. Nato je sledil slavnostni voz s podobo cesarja in 14 deklet. Zadaj predsedniki in odborniki naših društev in duhovščina, katerim je sledila nad tisoč ljudi broječa množica. Spreved se je pomikal po vasi med petjem, deklamovanjem, streljanjem in trobentanjem. Po končanem sprevedu smo imeli dve slavnostni veselici.

Dne 6. decembra je prišel v naše društvo Miklavž, ki je obdaril ob 3. uri popoldne male otroke, ob 7. uri zvečer pa velike. Dne 13. decembra smo imeli predavanje s skioptikom. Predaval je g. dr. Cepuder o cesarjevem jubileju. Predavanje so spremljale lepe slike. Zelo

so nam ugajale lepe umetno barvane božične slike raznih umetnikov, katere nam je gospod predavatelj razlagal. Sedaj se pripravljamo za dve božični prireditvi, s katerimi si vzbudimo spomine na veselo rojstvo našega Odrešenika.

Dne 8. decembra je lepo število naših članov pristopilo k mizi Gospodovi. Upamo, da se to število pri drugi priliki pomnoži.

Škofja Loka.

Pred Kraljem nebes in zemlje. — Kako se svetlika gnjili liberalizem.

Precej časa že molčimo, marsikdo bi mislil, da spimo; toda ravno nasprotno, ves čas pridno telovadimo, od dne do dne se kažejo novi uspehi.

Na praznik, dne 8. decembra, je sprejelo vseh 40 telovadcev in okrog 40 udov »Slovenskega katoliškega izobraževalnega društva« sveto obhajilo. Ob 8. uri je bila sveta maša. Lepo so peli rogovi naših trobentačev, ko smo korakali iz »Društvenega doma« v farno cerkev pod vodstvom vzornega brata načelnika Andreja Gabra. Popoldne smo se udeležili skupno v kroju tudi litanij.

Zvečer nam je gospod župnik Avguštin Šinkovec v društveni dvorani izpregovoril par krepkih besedi ter nas navduševal za edino pravo izobrazbo, ki ima za podlago vero in krščansko npravnost. Priporočal je mladeniško Marijino družbo, ki posebno varuje mladeniča verskih zmot in npravnega propada. Tako je minul, rekel bi, naš najlepši dan v celem letu.

Našim nasprotnikom je zašel telovadni odsek globoko v želodec. Kažejo to najbolje na ta način, da hujskajo svoj že zelo izprideni naraščaj, da vsakega našega telovadca in še celo gospoda župnika, ko gre zvečer iz društva, napade. S tem jih izbrazujejo in jim vcepljajo svoj gnjili liberalizem. Učijo jih namreč tudi, da naj imajo telovadnico za cerkev. Zares ubogi stariši, ki v svoji zaslepljenosti pošiljajo otroke v tako družbo, kajti v taki družbi se ne bodo omike učili, temveč podivjali. Mi pa, dragi bratje telovadci, oklenimo se še bolj telovadbe ter delajmo po načelu: Vse, za vero in domovino drago!

Trbovlje.

Med nasprotniki. — Brez bojazni!

Naši liberalci snujejo »Sokola«. Ze zdaj se zapri-segajo, da ne sprejmejo v svoje društvo nobenega »čuka«. Ubožci! Ali ste že pozabili, da sta šele pred kratkim nagovarjali »čuke« in jim obetal bogvekaj, če prestopijo k vam. Ker so vam pa ti odločno povedali, da liberalci ne postanejo nikoli, pišete sedaj, da jih ne marate. Kaj ne, prekisló grozde! Ako bo vaša telovadba taka, kakršen je vaš spomin, bo zelo kratko trajala. Sicer na vemo, kakšna bo zgodovina vašega »Sokola«. Z velikim vikom in krikom boste začeli, napravili potem nekaj parad in popivani, nekeva lepega dne ali bolje neke noči se pa boste v oštariji skrevali in stepli in konec bo sokolovanja. Ostale bodo samo lepe uniforme in prazni žepi, liberalci na boste za eno blamažo bogatejši. Tako je z vsemi vašimi društvi. Navdušenja in požrtvovalnosti vam manjka. Zlasti vam je v želodcu telovadec Z. Pravite, da ga ie kanlan naučil govora, ki ga je imel na občnem zboru krščansko-socialne zveze v Celju. Liberalci, dobro poznate telovadca Z., veste tudi, da je zmožen govorništva bolj kakor katerisibodi liberalni inteligent, da torej za svoje govore ne potrebuje nikdar nobene tuje pomoči. A ker noče postati vaš, zato ga psujete. Petkrat bi si vi oblizali prste, ko bi ga imeli med svojimi. Če vas bo tudi po številu petkrat več kakor naših telovadcev, po zmožnosti jih ne dosežete nikdar. Zato na želimo našemu »Sokolu«, ki bo po kratkem, a mučnem življenju mirno zaspal z liberalizmom vred, da spreime med svoje člane same pristne liberalce, da se tem preje preseli iz solzne doline trboveljske v pozabnost in brezpomembnost.